

***Epitrix* spp.**
Brumbulli i patates
Insekti: Coleoptera: Chrysomelidae

Bimët në të cilat gjendet insekti

Nikoqir kryesor i rëndësishëm është patateja. Insekti është i lidhur edhe me bimë të tjera të familjes *Solanaceae* (domate, duhan, etj)

Shtrirja gjeografike

Amerikë Veriore, Amerikë Jugore.

Evropë: Portugali, Spanjë.

Simptomat

Brumbujt e rritur prej në mënyrë karakteristike si vrima (1,0-1,5 mm diametër) në gjethe të patateve. Larvat gërmojnë mbi dhe nën sipërfaqen e zhardhokëve, duke lënë shtigje të ashpra apo tunele të ngushta që shtrihen deri në 1.5 cm në zhardhok. Tunelet mund të rezultojnë në çarje të thella, lëkurë të ashpër dhe puçra e nganjëherë edhe shtrembërim të zhardhokut. Fijet e gjata të indeve ngjyrë kafe të errët kalojnë përmes mishit të zhardhokëve.

Biologjia dhe morfologjia

Më shumë se 180 specie *Epitrix* janë të njohura në mbarë botën. Vetëm disa nga këto (*E.cucumeris*, *E.papa*, *E.tuberis*, *E.subcrinita*) janë dëmtues ekonomikisht të rëndësishëm. Zhvillohet nga 1-3 breza në vit, në varësi të specieve dhe rajonit. Imago kalon dimrin në dhe në thellësinë prej 30 cm. Shumica e të rriturve *Epitrix* spp. janë të ngjashëm në dukje, të errët, të vegjël

(1.5-2.0 mm të gjatë), oval, konveks dhe kanë trupa pubescent. Kjo pamje e përgjithshme e bën identifikimin e tyre të veçantë shumë të vështirë.

Rrugët e përhapjes

Distanca të shkurtra: disa lloje mund të fluturojnë distanca të konsiderueshme.

Distanca të gjata: zhardhokët e patateve dhe toka me dëmtues në të gjitha fazat e ciklit jetësor.

Periudha e marrjes së mostrave dhe inspektimit

Mostrat e zhardhokëve gjatë periudhës së vegetacionit nga terreni dhe pas vjeljes së patateve. Madhësia e mostrës - 200 zhardhokë. Mostër mund të merren edhe dëmtuesit në të gjitha fazat e ciklit të jetës.

Imazh i *Epitrix cucumeris*. Foto: B. Johnson, Minneapolis, Minnesota, SHBA

Larva e *Epitrix tuberosa*. Fotoo: Bujqësia në Kanadë, Otavë, Kanadë

Dëmtimi nga lavrat *Epitrix tuberosa*. Foto: J. F. Germain, Laboratory i Shëndetit të Bimëve, Montpellier, France

Dëmtimi nga *Epitrix*. Foto: W. Cranshaw, Universiteti Shtetëror i Kolorado, Bugwood.org